

OPPLAND
fylkeskommune

INNOVASJONSPOLITIKK I OPPLAND

**FYLKESTINGETS HANDLINGSPLAKAT
MÅL OG TILTAK**

Innhold

FYLKESTINGETS HANDLINGSPLAKAT INNOVASJONSPOLITIKK I OPPLAND	5
1. Sammendrag	6
2. Innledning	7
2.1 Nasjonale signaler – gitt i regjeringserklæringen på Soria Moria, s. 16 og 17	7
2.2 Fylkesplanen og regionalt handlingsprogram – basis for regionalt innovasjonsarbeid	8
2.3 Mandat	8
2.4 Konkurransetrinn og muligheter i Oppland	8
2.5 Barrierer/næringslivets utfordringer i Oppland:	9
3. Tilnærming for utvikling av en helhetlig Innovasjonspolitik i Oppland	11
4. Innovasjon og omstilling	12
5. Entreprenørskap	13
6. Prioriterte satsingsområder relatert til gjennomføring av RHP 2006	14
7. Forskning og utvikling (FoU)	17
8. Kapital	18
9. Virkemiddelapparatet	19
10. Oppsummering	20

FYLKESTINGETS HANDLINGSPLAKAT FOR INNOVASJONSPOLITIKK I OPPLAND

1. Oppland fylkeskommune skal sammen med kommunene og andre regionale utviklingsaktører arbeide aktivt for å øke innovasjonsgraden og omstillingsevnen i næringslivet med utgangspunkt i våre konkurransefortrinn
2. Oppland skal befeste sin posisjon som et av landets beste fylker på entreprenørskap bl.a. gjennom videreutvikling av foreningen Ungt Entreprenørskap
3. Det politiske Oppland skal være en pådriver overfor sentrale myndigheter for å gi kvinnelige etablerere permisjonsrettigheter i forbindelse med svangerskap og fødsel på lik linje med vanlige lønsmottagere.
4. Oppland fylkeskommune skal bl.a. ved gjennomføring av politiske resultatmål i RHP 2006 bidra til forsterket innovasjons- og omstillingsarbeid innenfor følgende prioriterte satsingsområder:
 - a. Industriutvikling
 - b. Reiselivssatsing
 - c. Bioenergisatsing
 - d. Kultur- og opplevelsesnæringen
 - e. Informasjonssikkerhet
5. FoU-aktiviteten i Oppland skal opp på landsgjennomsnittsnivå i løpet av 5 år
6. Oppland fylkeskommune skal sammen med Hedmark øke tilgangen til risikokapital ved å ta initiativ til et nytt regionalt fond som bør være minimum 1 milliard kroner i fondskapital
7. Det politiske Oppland skal være en pådriver for innovasjon i offentlig sektor gjennom videreutvikling av arbeids- og virkemiddelreformen Fritt fram
8. Oppland fylkeskommune skal videreutvikle og styrke sin rolle som den ledende regionale utviklingsaktøren, bl.a. gjennom å få et større koordinerende ansvar og økt beslutningsmyndighet knyttet til regionale utviklingsmidler
9. Oppland Nyskapingssenter skal være hoveddøren inn til virkemiddelapparatet for innovasjon og nyskaping i fylket

1. Sammendrag

Bakgrunn:

Med bakgrunn i fylkestingets vedtak i forbindelse med behandlingen fylkesplanen 2005-08 og regionalt handlingsprogram (RHP) 2005, ble det besluttet å iverksette et eget komitearbeid innen innovasjon. Komitearbeidet er utført av politikere fra Oppland, men mye arbeidet har et tydelig Innlandsperspektiv.

Komiteleder: Anne T. Wøien, Senterpartiet.

Fra .01.11.05 Ole Helmer E. Bjørlien, Senterpartiet

Saksordfører: Sunniva Flakstad Ihle, Høyre

Stedfortreder: Astrid Kvarme, Arbeiderpartiet

Saksbehandlere: Dag Arne Henriksen/Lars Kr. Dahl, fagenhet regional utvikling

Mandatet for komitearbeidet:

1. Hvilke barrierer og fortrinn finnes for innovasjon og nyskaping i Oppland?
2. Hvilke mål skal vi ha?
3. Hvilke endringer og nye tiltak er nødvendig for best mulig måloppnåelse?
4. Hvilke konsekvenser vil det ha for statlig politikk?

Innovasjonsarbeidet er nært knyttet opp mot fylkeskommunens styringsdokumenter, Mulighetenes Oppland, fylkesplanen 2005-08 (FP) og regionalt handlingsprogram 2006 (RHP). Komitearbeidet understreker og utdyper hvordan FP og RHP kan følges opp i praksis, og peker ellers på muligheter og barrierer i forhold til å få til mer innovasjon i fylket.

Milepæler i komiteens arbeid:

7/2	Oppstartsmøte Komite 3 (med bla. Olav Spilling), Lillehammer
4/4	Komite møte, Lillehammer
25-27/4	Studietur Rogaland, Stavanger
30/5	Komite møte, Fagernes
22/8	Komite møte, Lillehammer
18/10	2-dagers samling, Komite møte, Lillehammer
25/10	Innspillsrunde i fylkestinget, Lillehammer
28/11	Komite møte, sluttbehandling, Lillehammer
11/12	Fylkesting, vedtak av innovasjonspolitik i Oppland

2. Innledning

Oppland trenger styrket innovativ kraft og etablerer-
evne for å møte morgendagens utfordringer i en
stadig mer globalisert verden. Staten kan gjennom en
helhetlig og regionalisert virkemiddelbruk være med å
legge til rette for et mer forpliktende samarbeid
mellom ulike aktører innen forskning, utdanning,
næringsliv og offentlige institusjoner.

Næringslivet må sikres rammebetingelser som frem-
mer innovasjon og nyskaping. Oppland og Innlandet er
kjennetegnet av mange små og mellomstore bedrifter
med smale produktspektre og som hver for seg ikke
har nok ressurser til å drive offensivt innovasjons-
arbeid. Dette krever en mer aktiv holdning og mål-
rettet ressursbruk fra virkemiddelapparatet i forhold
til å videreutvikle og styrke næringslivet, spesielt i
etablererfasen. Oppland fylkeskommune har en viktig
rolle i dette arbeidet, både i forhold til å bidra med virkemidler og nettverk. Dette komite-
arbeidet har som mål å peke på tiltak som kan bidra til et sterkt innovasjonsmiljø i Oppland
og Innlandet, sammenfattet i en egen handlingsplakat.

Definisjon av innovasjon

Med *innovasjon* menes; å *gjøre noe nytt som har en positiv økonomisk betydning*. Innovasjon kan gjelde: produkt, prosess, organisering av virksomhet eller marked. Innovasjon kan skje på mange måter: start av ny virksomhet (entreprenørskap), endring i bestående virksomhet, samarbeid mellom virksomheter og nye offentlige virkemidler
(fritt etter Olav Spilling, professor ved Handelshøgskolen BI).

2.1 Nasjonale signaler – gitt i regjeringserklæringen på Soria Moria, s. 16 og 17

«Næringslivet er avhengig at det føres en økonomisk politikk som sikrer konkurranseevnen. Vi vil gi stabile, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser, og føre en aktiv næringspolitikk hvor staten er engasjert i partnerskap med næringsliv og arbeidstakerne. Vi vil etablere gode rammebetingelser som bidrar til innovasjon og nyskaping. Det offentlige virkemiddelapparatet skal styrkes og være en fleksibel partner, ikke et byråkratisk hinder for næringslivet.

«*Det offentlige virkemiddelapparatet skal styrkes og være en fleksibel partner, ikke et byråkratisk hinder for næringslivet.*»

(fra regjeringserklæringen på Soria Moria)

Staten skal engasjere seg på et bredt felt i næringspolitikken for å bidra til nyskaping og et konkurransedyktig næringsliv, innen forskning og utvikling, i lokalisering og markedsføring, i partnerskap og som tilrettelegger, i kapitaltilgang og eierskap. Strategiske nasjonale satsinger skal bygge opp under målet om å skape en bærekraftig utvikling, gjøre Norge til et miljøpolitisk foregangsland og skape arbeidsplasser i hele landet. Regjeringen vil også ha fokus på tjenestenæringenes betydning for næringsutviklingen.»

2.2 Fylkesplanen og regionalt handlingsprogram – basis for regionalt innovasjonsarbeid

Store foretak er mer innovative.

Mens 64% av foretak med over 500 sysselsatte introduserte nye produkter og prosesser i 2001 var det tilsvarende tallet bare 21% for foretak med mellom 10-19 sysselsatte

Kilde: SSB

Innovasjon og nyskaping er et sentralt område i fylkesplanen(FP) (2005-08) og regionalt handlingsprogram (RHP) 2006 for Oppland. I tillegg har næringslivet og virkemiddelapparatet gitt verdifulle bidrag gjennom det regjeringsoppnevnte prosjektet Innlandet 2010, et samarbeid som har gått på tvers av fylkesgrensen mellom Oppland og Hedmark.

Innovasjonsarbeidet tar utgangspunkt i disse regionale styringsdokumentene. Komitearbeidet understreker og utdypet hvordan FP og RHP kan følges opp i praksis, og peker ellers på muligheter og barrierer i forhold til å få til mer innovasjon i fylket.

2.3 Mandat

Komiteen har fått følgende mandat for dette arbeidet:

1. Hvilke barrierer og fortrinn finnes for innovasjon og nyskaping i Oppland?
2. Hvilke mål skal vi ha?
3. Hvilke endringer og nye tiltak er nødvendig for best mulig måloppnåelse?
4. Hvilke konsekvenser vil det ha for statlig politikk?

2.4 Konkurransefortrinn og muligheter i Oppland

Oppland har stabil og god arbeidskraft som er etterspurt og som representerer et konkurransefortrinn i forhold til arbeidsmarkeder med større mobilitet. Realkompetansen i befolkningen er større enn formalkompetansen. Den utgjør et stort potensial. Oppland har også fortrinn i forhold til geografisk plassering, «Det grønne Oppland», nærhet til både storby, fjell, kultur- og naturopplevelser. Dette igjen er fortrinn med tanke på tilflytting og bolyst i fylket.

Oppland har åpenbare fortrinn ved at fylket er store på/dominerende innen enkelte virksomhetsområder i nasjonal sammenheng. Følgende satsingsområder representerer viktige mulighetsområder for Oppland i et innovasjonsperspektiv:

- Innovasjonssystemene
- Entreprenørskap
- Industrien
- Reiselivet
- Bioenergisatsingen
- Kultur- og opplevelsesbaserte næringer i Oppland med utgangspunkt i høyskole- og forskningsmiljøet/kunnskapsparke
- Satsingen på informasjonssikkerhet med utgangspunkt i høyskole- og forskningsmiljøet/kunnskapsparke (Bluelight™)

2.5 Barrierer/næringslivets utfordringer i Oppland:

Lavt utdanningsnivå

Oppland har en næringsstruktur der tradisjonelle næringer viser en nedadgående sysselsettingsutvikling. En sentral utfordring blir derfor å utnytte de muligheter som ligger i skjæringspunktet mellom tradisjonelle næringer, mat- og matopplevelser, kulturnæringer, opplevelsesindustri og reiseliv. Sterk satsing på kompetanseheving, omstilling og nyskaping må derfor prioriteres høyt i utviklingssammenheng. Næringsutvikling med utgangspunkt i etablerte miljøer vil gi grunnlag for sterkere satsing og bedre resultater.

Oppland ligger på 18. plass når det gjelder utdanningsnivå i norske fylker. Kun 18 prosent av befolkningen i Oppland har utdannelse på høyskole eller universitetsnivå. Til sammenligning har 24 prosent av Norges befolkning utdannelse på høyskole og universitetsnivå. I Oslo har 38,8 prosent høyere utdanning. Bildet er imidlertid noe mer nyansert enn det tallene skulle tilsi, da andel av ungdomskullet i Oppland som tar høyere utdanning er vesentlig høyere og omtrent på samme nivå som mange andre fylker.

Det er store sprik i utdanningsnivået i Opplandskommunene. For eksempel: Lillehammer kommune ligger på 12. plass på landsbasis. 30,4 prosent av lillehamringene har høyere utdanning. I Sel kommune har kun 12,4 prosent av innbyggerne utdanning fra høyskole eller universitet.

Liten grad av FoU-aktivitet

Det er en klar sammenheng mellom befolkningens utdanning og forsknings- og utviklingsintensitet. Det er derfor ikke overraskende at Oppland scorer lavt på nasjonale oversikter som viser andel av FoU-midler som er kanalisert til fylkene.

Mangel på risikokapital

Undersøkelser viser at økonomiske faktorer er hyppigste årsak til mangel på innovasjon. Dette skyldes for eksempel at innovasjonskostnadene er for høy, risikoen er for stor eller manglende finansieringsmuligheter. Oppland har få investorer og børsnoterte selskaper, og tilgangen på offentlig risikokapital er også for dårlig i forhold til å få opp innovasjonsaktiviteten.

I dette perspektivet kan man også trekke frem at forventningen om fremtidig vekst kommer innenfor næringer og virksomheter hvor Oppland er svakt representert. Det er derfor viktig å bidra til at andelen av sysselsetting innen slike sektorer øker i årene fremover gjennom for eksempel å bedre tilgangen på risikokapital.

Dårlig tilgjengelighet i forhold til viktige markeder

For reiselivet er samferdsel en grunnleggende rammebetingelse. Oppland lider av å dårlig tilgjengelighet i forhold til ulike markeder. Bedre kommunikasjoner og forsterket infrastruktur er helt vesentlig for å utvikle konkurransekraft i mye av Opplands næringsliv.

Mangelfulle holdninger

En annen barriere som i enkelte sammenhenger blir trukket fram er selve kulturen hos befolkningen i Oppland. I ulike sammenhenger hevdes det at opplendingen er preget av beskjedenhet/nøysomhet, og at vi mangler gründerkultur som igjen får følger for nyskaping. Videre blir befolkningen i Innlandet framstilt som å være mer opptatt av å være lønnsnettakere enn å være skapende.

Oppland mangler, med noen hederlige unntak (bl.a. lettmetallklynge og Raufoss industri-park), en kultur for et sterkt bedriftsnettverk mellom ulike bedrifter. Dette er en åpenbar barriere i forhold til mer konkurransedyktige regioner når vi vet at denne type miljøer i mange sammenhenger fremstår som de mest innovative.

3. Tilnærming for utvikling av en helhetlig Innovasjonspolitik i Oppland

Innovasjonsarbeid drives kontinuerlig, og foregår på mange områder og i mange ulike sammenhenger med flere ulike aktører involvert. Det er derfor nødvendig å avgrense og strukturere dette arbeidet med tanke på å gripe fatt i det som er kjerneområder i forhold til Oppland fylkeskommune sin rolle som regional utviklingsaktør. Komiteen har derfor konsentrert seg om følgende 6 fokusområder:

1. Innovasjon og omstilling
2. Entreprenørskap
3. Prioriterte satsingsområder relatert til gjennomføring i RHP 2006
 - a. Industriutvikling
 - b. Reiselivssatsing
 - c. Bioenergisatsing
 - d. Kultur- og opplevelsesnæringen
 - e. Informasjonssikkerhet
4. Forskning og utvikling
5. Kapital
6. Virkemiddelapparatet

4. Innovasjon og omstilling

Status:

Det er vanlig å skille mellom offentlig initierte innovasjonssystemer, der bla. fylkeskommunen er en sentral bidragsyter, og private innovasjonssystemer som for eksempel bedrifter med sine utviklingsavdelinger/ områder.

Kjernen i det offentlige innovasjonssystemet i Oppland er tre inkubatorer (Gjøvik, Lillehammer og Raufoss) tilknyttet to kunnskapspark (Gjøvik og Lillehammer). Videre er Innovasjon Norge og Norges forskningsråd sammen med de to høyskolene våre og den regionale forskningsinstitusjonen Østlandsforskning, viktige element i innovasjonsarbeidet. De tre næringshagene (Vågå, Kapp og Fagernes) har noe ulike profil, men vi finner også innovasjonsaktivitet i disse.

Mål:

Oppland skal øke innovasjonsgraden og omstillingsevnen i næringslivet med utgangspunkt i våre konkurransefortrinn og bidra til innovasjon i offentlig sektor, bl.a. gjennom videreutvikling av Fritt fram.

Tiltak:

- Ha en aktiv tilnærning til innovasjonsarbeidet i hele fylket, bl.a. gjennom å støtte opp under og profesjonalisere de eksisterende inkubatorene i Oppland (Lillehammer, Gjøvik og Raufoss).
- Støtte opp under næringshageetableringer, ikke på eiersiden, men i en etableringsfase, der hvor næringslivet har en aktiv og initierende rolle –
- Stimulere til nettverksbygging mellom kompetansemiljøer, FoU-miljøer og bedrifter, for eksempel lettmetalls-klynga, Arena-prosjektet og Kompetansemeglingsprosjektet
- Etablererstipend og etablererveiledning skal i sterkere grad sees i sammenheng og kobles til det øvrige innovasjonsarbeidet (inkubatorer og næringshager)
- Utfordre nasjonale myndigheter i forhold til å skape gode rammebetingelser, økt regionalt handlingsrom over virkemidler og utprøving av nye arbeidsmetoder i offentlig sektor

5. Entreprenørskap

Status:

Oppland er sammen med Hedmark og Nord-Trøndelag landets beste fylke på entreprenørskap i skolen, målt i antall ungdommer i prosent av et årskull på VK 1 skoleåret 2003-2004.

Mål:

Oppland skal befeste sin posisjon som et av landets beste fylker på entreprenørskap i skolen innenfor alle utdanninger.

Tiltak:

- Videreutvikle og systematisere foreningen Ungt Entreprenørskap i ungdomsskoler, videregående skoler og høyskoler.
- Arbeide aktivt for å integrere «ung bedrift» som læringsmetode innen alle fag
- Utvikle en plan eller et konsept for hvordan entreprenørskap og skaperglede kan utvikles i et livslangt perspektiv, herunder spesielt hjelpe kvinnelige etablerere i forhold til å gjøre det enklere å drive egen bedrift og å få permisjonsmuligheter på lik linje med vanlige lønsmottagere i forbindelse med fødsel.
- Stimulere regionrådene for å fremme dette arbeidet regionalt i Oppland

6. Prioriterte satsingsområder relatert til gjennomføring av RHP 2006

Status:

Innlandet 2010 peker på de meste sentrale satsingsområdene i forhold til innovasjons- og omstillingsarbeid for Innlandet. Utfordringen fremover er å få til en kraftsamling rundt de viktigste satsingsområdene i dette dokumentet, slik at både statlige, regionale og lokale aktører drar i samme retning. Et første skritt på veien er å fremskaffe en samlet oversikt av alle virkemidler fra de ulike aktørene, for så å få en reell samordning av disse under regionalt folkevalgt nivå.

Oppland fylkeskommune har konkretisert sitt bidrag til gjennomføringen prioriterte satsingsområder, samt andre vedtatte fylkeskommunale planer/strategier (fylkesplan, reiselivsstrategi, landbruksstrategi, bioenergistrategi m.m.), gjennom RHP 2006. Komiteen har derfor hentet flere av tiltakene, nedfelt som politisk resultatmål i RHP, for hver av de 5 hovedsatsingsområdene i Innlandet 2010; industri, reiseliv, bioenergi, kultur- og opplevelsesnæringer og informasjonssikkerhet.

Mål:

Samordnet prioritering av ressurser i det regionale partnerskapet for gjennomføring av målsettinger innenfor industri, reiseliv, bioenergi, kultur- og opplevelsesnæringer og informasjonssikkerhet.

a) Industriutvikling

Industri miljøet i og rundt Raufoss Industripark blitt tildelt et forprosjekt for etablering av et nasjonalt ekspertcenter. Forprosjektet startet primo 2005 og skal vare ca. ut første kvartal 2006. Målet er at dette skal føre til en permanent godkjenning som nasjonalt ekspertcenter. Hovedmålet for forprosjekt er *«Å etablere, konsolidere og videreutvikle et dynamisk ekspertcenter for nyskaping med base i det eksisterende innovative kompetansemiljøet og –nettverket innen material- og produksjonsteknologi.»*

Tiltak:

- Kompetansemiljøet knyttet til lettmetallklynga på Raufoss videreutvikles gjennom etablering av et varig nasjonalt Center of Expertice (ekspertcenter)

b) Reiselivssatsing

Oppland fylkeskommune ønsker å bidra til at Oppland opprettholder sin posisjon som det største reiselivsfylket i Norge. For å lykkes med dette ønsker Oppland fylkeskommune å prioritere at de offentlige virkemidlene settes inn på områder som reiselivsnæringene vanskelig kan ta ansvar for alene. Dette er finansiering av fellesgoder, infrastruktur, kompetanseutvikling, markedsovervåking og særskilte tiltak rettet mot natur og kulturbasert reiseliv. Midlene til fellesgoder skal fortsatt kanaliseres gjennom de reiselivsorganisasjoner i fylket som oppfyller kravene i rammeverket for finansiering av fellesgoder. Samtidig er det viktig å finne bedre modeller for finansiering av fellesgoder. Det ønskes derfor prøvd ut en ny modell for verdiskapningsbidrag i Valdres-regionen.

Fylkesutvalget har i 2005 vedtatt en egen reiselivsstrategi for reiselivet i Oppland hvor følgende satsingsområder skal prioriteres:

- Finansiering av fellesgoder innen reiselivet
- Kompetanseutvikling
- Markedsovervåking
- Infrastruktur (samferdsel, IKT)
- Særskilte tiltak rettet mot natur- og kulturbasert reiselivsutvikling

Tiltak:

- Gjennomføre vedtatt reiselivsstrategi (jmf. satsingsområder for reiselivs-områder i Oppland fylke 2005-2008). Prøve ut ny verdibidragsmodell for Valdresregionen (Kurtax),

c) Bioenergisatsing

Innovasjon Norge har i samarbeid med Norges forskningsråd og SIVA etablert et innovasjonsprogram med navnet ARENA – Innovasjon i nettverk.

Hovedmålet med programmet er å øke verdiskapingen i regionale næringsmiljøer og klynger ved å effektivisere samspillet mellom bedrifter, FoU-/kompetansemiljøer og virkemiddelapparatet. Strategien for å nå dette målet er å gjennomføre regionale innovasjonspiloter rettet mot utvikling av utvalgte næringsmiljøer og klynger i ulike deler av landet. Det er igangsatt et arbeid med tanke på å få realisert et arenaprogram med utgangspunkt i bioenergimiljøet på Hadeland.

Tiltak:

- Bidra til realisering av et Arenaprogram innen bioenergi med utgangspunkt i bioenergimiljøet på Hadeland.
- Følge opp fylkestingets vedtak i forbindelse med bioenergi i Oppland.

d) Kultur- og opplevelsesnæringen

KONvekst er en ny og spennende Arena-pilot med basis i kultur og opplevelsesnæringene i Innlandet. Det er i forberedelsene til prosjektet lagt stor vekt på at dette skal være en næringsdrevet innovasjonspilot. I tillegg er de tre høgskolene i Innlandet med i styringsgruppen. Prosjektet har fokus på:

- Opplevelsesbasert reiseliv
- Begivenheter (Events)
- Medier som opplevelsesutvidere

Tiltak:

- Videreutvikle kultur- og opplevelsesindustrien, spesielt innen film og arenaprogram
- Støtte opp under gjennomføringen av Arenaprogrammet for kultur- og opplevelsesnæringen.
- Arbeide for at Innovasjon Norge prioriterer satsinger og prosjekter innen denne næringen.

e) Informasjonssikkerhet

Regjeringen har besluttet at Nasjonalt Senter for informasjonssikring(NorSIS) skal etableres på permanent basis i Gjøvik Kunnskapspark og Bluelight/NISlab ved Høgskolen i Gjøvik fra 1. januar 2006. Senteret vil få ansvaret for kompetanseutvikling, informasjonsutveksling og rådgivning av forebyggende art. Etableringen av Senter for informasjonssikring er et ledd i å bedre sikkerheten og redusere sårbarheten for informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i samfunnet generelt. Det er nødvendig med et kompetansemiljø som kan drive med forebyggende kunnskapsspredning og varsling om trusselbildet mot IKT-systemer i Norge.

Tiltak:

- Styrke etableringen og utviklingen av nasjonalt senter for informasjonssikring (NorSIS)

7. Forskning og utvikling (FoU)

Status:

Innlandet ligger lavt i landssammenheng når det gjelder satsing på forsknings- og utviklingsarbeid. Samtidig er behovet for omstilling og nyskaping kanskje større her enn mange andre deler av landet, pga næringsstrukturen. Skal Oppland og Innlandet klare å opprettholde sysselsetting og bosetting på sikt, må det satses mer på innovativt FoU-arbeid. Det må jobbes systematisk med å bygge tettere nettverk mellom FoU-miljøene, næringslivet og virkemiddelapparatet. FoU-miljøene må trekkes tettere med i partnerskapsarbeidet. Innlandet må posisjonere seg i forhold til Forskningsrådets besluttede organer og viktige programområder for å få tilført mer av de nasjonale FoU-ressursene til fylket.

Mål:

FoU-aktiviteten i Oppland skal opp på landsgjennomsnittsnivå i løpet av 5 år

Tiltak:

- Utarbeide et eget strategidokument for FoU-arbeid i fylket
- Videreføre arbeidet med forskningsbasert kompetansemegling i Hedmark og Oppland (dvs. oppsøkende virksomhet i næringsmiljøene utført av forskere med tanke på å løse konkrete FoU-utfordringer i bedriftene) med tanke på å få frem nye produkter og nye prosesser.
- Igangsette forsknings- og stipendiatprogram innenfor film, reiseliv, industriell teknologi og bioenergi
- Jobbe for flere stipendiatstillinger på høyskolene.

8. Kapital

Status:

Innlandet har få børsnoterte selskaper og få investorer som er villig til å satse kapital på investeringer med høy risiko. Dette er en kraftig hemsko for innovasjonsarbeidet, og bidrar til å forsterke den regionale ubalansen. Næringsliv og finansmiljøer har i flere sammenhenger understreket at det er et stort behov for kompetent risikokapital i Innlandet. Dette er en av de viktigste faktorene for å øke verdiskapingen i årene som kommer. Innlandet har i dag to fond for risikokapital – SIKON og såkornfondet. SIKON Øst (Selskapet for investering, kompetanse og nettverk) forvalter begge fondene. SIKON er et investeringsfond med en fondskapital på 100 mill kr. SIKON investerer hovedsaklig i etablerte småbedrifter med inntil 50 ansatte. Såkorninvest Innlandet har en fondskapital på 60 mill kr. Fondet investerer i nyetablerte bedrifter.

Mål:

Oppland fylkeskommune skal sammen med Hedmark øke tiltangen til risikokapital ved å ta initiativ til et nytt regionalt fond som bør være minimum 1 milliard kroner i fondskapital

Tiltak:

- Synliggjøre at Innlandet trenger ekstra innsats for å få på plass et nytt regionalt fond for risikokapital
- Stimulere til økt samhandling mellom offentlige og private aktører for å utarbeide et strategidokument for økt tilgang på risikokapital
- Samarbeide aktivt med finansmiljøet for å finne fram til investormiljøer.

9. Virkemiddelapparatet

Status:

Gjennom Oppland Nyskapingssenter har Oppland fylkeskommune bidratt til å lage en dør og en arena for kundene inn til sentrale virkemiddelaktører i Opplandssamfunnet (Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, SIVA og Oppland fylkeskommune). Dette er en måte å forenkle virkemiddelapparatet på. Det er viktig at aktørene opptrer enhetlig og koordinert.

Mål:

Oppland fylkeskommune skal som den ledende regionale utviklingsaktøren i fylket ha hovedansvar for planlegging, koordinering og prioritering av alle virkemidler knyttet til regionalt innovasjons- og utviklingsarbeid.

Tiltak:

- Bruke Oppland Nyskapingssenter (OFK, Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, SIVA) aktivt i innovasjonsarbeidet, og få aksept hos sentrale myndigheter at dette er arenaen for regionalt utviklingsarbeid i fylket.
- Få større regional beslutningsmyndighet over regionale utviklingsmidler, for eksempel innen FoU og ved å overføre Fylkesmannens landbruksavdelings kompetanse og virkemidler til Oppland Nyskapingssenter.

10. Oppsummering

Innlandet har særlige utfordringer hva angår innovasjon og nyskaping i forhold til landet for øvrig. Regionen har ikke på langt nær fått del i den veksten som Kyst-Norge har opplevd de senere årene. Innlandet taper i konkurransen om nasjonal politisk oppmerksomhet i forhold til landets øvrige regioner. En voksende regional ubalanse er derfor vår aller største utfordring.

«Innlandet taper i konkurransen om nasjonal politisk oppmerksomhet i forhold til landets øvrige regioner. En voksende regional ubalanse er derfor vår aller største utfordring»

I nasjonal sammenheng er det et alvorlig tankekors at avkastningen av oljeformuen i så stor grad investeres i verdipapirer i stedet for å øke kompetansekapitalen i befolkningen. Det er gjennom dette at vi kan sikre våre etterkommere arbeid og fremtidstro. For Innlandet, med sine

åpenbare barrierer i forhold til tilgang på risikokapital, er det derfor spesielt viktig at regjeringen bruker mer av oljeformuen for å stimulere til økt satsing på innovasjon, omstilling og nyskaping.

Det er et nasjonalt mål at Norge skal bli et av verdens mest nyskapende land og at virkemiddelapparatet skal bidra til økt innovasjon i næringslivet over hele landet. For at dette målet skal bli oppfylt, må vi få et radikalt skifte i forhold til hvordan sentrale myndigheter i dag styrer og gjennomfører sin innovasjonspolitik. Forskning viser at de meste innovative regioner vokser frem med utgangspunkt i sterke koplinger mellom regionalt virkemiddelapparat, FoU-miljøer og næringslivet.

Det regionalt folkevalgte nivå har de beste forutsetninger for å være en ledende aktør og koordinator innenfor en slik tenkning. Den nye regjeringen må derfor ta noen smertefulle grep i forhold til å pålegge sentrale myndigheter om å desentralisere flere virkemidler og ved å gi regionalt folkevalgt nivå større ansvar og myndighet knyttet til hele spekteret av virkemidler som i dag brukes på innovasjonsarbeid.

VALDRES

Regionrådet for Valdres
Postboks 24 - 2900 Fagernes
Tlf.: 61 35 94 50
www.valdres.org

HADELAND

Regionrådet for Hadeland
c/o Jevnaker kommune
Postboks 70 - 3521 Jevnaker
Tlf.: 61 31 57 00

GJØVIKREGIONEN

Utviklingsrådet i Gjøvikregionen
c/o Gjøvik kommune
Rådhuset. Serviceboks
2810 Gjøvik- 61 18 95 00

NORD-GUDBRANDSDAL

Regionalt Utviklingscenter
Regionrådet for
Nord-Gudbrandsdal
Skansen 7 - 2670 Otta
Tlf.: 61 21 54 80
www.run.no

MIOT-GUDBRANDSDAL

Regionrådet for
Midt-Gudbrandsdal
c/o Nord-Fron kommune
Postboks A - 2639 Vinstra
Tlf.: 61 21 61 70

LILLEHAMMERREGIONEN

Regional ledergruppe
Lillehammerregionen
c/o Gausdal kommune
2651 Østre Gausdal
Tlf.: 61 22 44 01

**Oppland
fylkeskommune**